SEMNIFICAȚIILE PROMOVĂRILOR ÎN FOTBALUL DE PERFORMANȚĂ

Prof. CORNELIU RĂDUȚ
CENTRUL DE CERCETĂRI ȘTIINȚIFICE AL C. N. E. F. S.

Pe arena științifică mondială a sportului de performanță, se fac cercetări și se dezbat tezele cu privire la vîrsta optimă de inițiere (învățare) și specializare în sport. *Practica este pusă în fața unei scăderi treptate, de la an la an, a vîrstei consacrării în sport.* Apariția acestui fenomen se datorește în mare parte procesului de accelerare. Studiul actual al condițiilor de apariție a procesului de accelerare ne arată că este vorba de acțiunea preponderentă a factorilor de mediu datorită ameliorării continue a condițiilor de viață. Pe drept cuvînt specialiștii susțin că urbanizarea intervine în primul rînd în accelerarea dezvoltării somato-psihice. Această dezvoltare este deci o pubertate armonică mai timpurie care a constituit pilonul unor specializări sportive premature, devenind apanajul tuturor țărilor. Dar, a copia teoriile ce se vehiculează peste hotare, fără a studia particularizarea lor autohtonă, ar fi o mare greșeală.

Înfățișarea fenomenului, în țara noastră, ne arată caracterul lui pozitiv, prin existența unei accelerații moderate și prin realizarea unei dezvoltări armonioase. Dovezi sînt suficiente, însă nu vrem să încărcăm articolul. Trecînd de la cauză la efect, este de ajuns să amintim unele acțiuni: acordarea majoratului la 18 ani, începerea învățămîntului elementar la 6 ani, o serie de măsuri de încadrare a tinerilor în muncă, în familie, în colectivele de conducere ale instituțiilor, sînt numai cîteva exemple care demonstrează procesul de maturizare socială.

Și în fotbal, vîrstele medii ale echipelor naționale scad necontenit. Vîrsta la care începe *inițierea organizată* și apoi *specializarea* în jocul cu balonul rotund scade și ea, însă nu în raport proporțional. Aceasta, se datorește faptului că *astăzi perioada necesară instruirii, respectiv dobîndirii înaltei măiestrii fotbalistice, este mai mare decît înainte.* Dacă în urmă cu peste un deceniu, promovarea pe treapta fotbalului de performanță se putea face și după 3—4 ani de instruire, astăzi se poate aminti de necesitatea unui stagiu de perfecționare, de circa 8—10 ani pentru a se ajunge la înaltă virtuozitate fotbalistică. Așadar, *după părerea noastră, din punct de vedere teoretic, promovarea jucătorilor în prima divizie se poate face la 17—19 ani, dacă cerințele procesului de instruire și educație ar fi satisfăcute.*

CARE ESTE REALITATEA?

Din păcate, nu avem date concrete asupra dinamicii acestui proces — de selecție inițială și promovare valorică — a fotbaliștilor români de performanță. Dar, pentru că el direcționează luarea permanentă a unor măsuri organizatorice și metodice de către unicul organ competent, F. R. Fotbal, pune la dispoziția specialiștilor un material faptic de analiză și orientare. Astfel, am investigat toți jucătorii (398) din Divizia națională A, ai campionatelor din edițiile a 50-a și a 51-a, cu ideea imortalizării *primului joc în Divizia A.*

Acordînd încredere memoriei jucătorilor, precum și documentelor antrenorilor și evidenței desăvîrșite a Federației române de fotbal (serv. legitimări), cu acești doi parametri am putut constata: vîrsta intrării organizate pe poarta stadionului, vîrsta promovării în fotbalul de performanță, durata instruirii, stagiul în fotbal, stagiul în Divizia A, stagiul sub culorile clubului actual, politica promovării talentelor de către cluburi, valoarea tehnică ipotetică a diviziei.

VÎRSTA (ÎN ANI)	16		17		18		19		20		21		22		23		24		25		26		27		28		29		30		TOTAL		TOTAL GEN.
	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	
1. STEAUA			2		3	2	7	2	2				2						1												17	4	21
2. F.C. ARGEȘ	1		2		5	2	2	1	1				3	3	1	1	3	1													18	8	26
3. DINAMO Bucureşti			2		4		3		3		3		2		1	1															18	1	19
4. U.T.A.			2	2	1	1	1		7		1	1	1		4																17	4	21
5. PETROLUL			1	1	3		7	1		1	5	1	1		1		1		2	1											24	5	26
6. DINAMO Bacău					1	1	4	1	4	1	2	1	5		1		1		1				1								20	4	24
7. FARUL			1		3	1	4		2	2	1	1	4		4	2	1					1									20	7	27
8. JIUL			1			1	2		2		3		4		1		2		1	1		2	2								18	4	22
9. RAPID			1		3	2	2	3	6	2	3	1	2	4																	17	12	29
10. „U" Cluj			1		4		3	3	3		2	6							1												17	6	23
11. „U" Craiova			1		1		7	2	5	1	5	3			2							1	1	1							23	7	30
12. A.S.A. Tg. Mureș	1				1	2		1			2		9	1			2		3	2	1						1				20	6	26
13. PROGRESUL			3		3	1	1	2	2	1	4	1	3																		16	5	21
14. STEAGUL ROȘU			3		4		2	1	1		4		3		2		1			1		1									20	3	23
15. POLITEHNICA				3		3		2		4		2		2		2		1		1												20	20
16. CRIȘUL				2		6		5		3		1		3																		20	20
17. VAGONUL				2		3						1		2		3		1		1		4		1				1		1		20	20
	2		20	10	36	25	45	24	38	15	33	15	43	15	16	9	12	4	8	7	2	9	4	1			1	1		1	322	76	398
	2		30		61		69		53		48		60		25		16		15		11		5				2		1		398		398

LEGENDĂ: COLOANA „A" = EDIȚIA 1967-1968 (A 50-a); COLOANA „B" = EDIȚIA 1968-1969 (A 51-a)

ÎN LOC DE CONCLUZII...

● Vîrstele la care cele două contingente de jucători au fost supuse unei activități organizate pentru ABC-ul fotbalistic, sînt destul de ridicate. Un număr de 64 tineri (16%) s-au legitimat ca „pitici", iar 334, ca juniori sau seniori (84%).

● Vîrstele promovării tinerilor în Divizia A (vezi tabelul) par în aparență satisfăcătoare (23% ca juniori și 77% ca seniori).

● Durata instruirii pînă la primul joc în prima categorie ne apare destul de scăzută, surprinzînd astfel mulți jucători cu carențe tehnice și fizice.

● Perfecționarea ulterioară ca jucător de performanță rămîne să se facă sub imperiul Diviziei A, lucru dificil pentru că, după ultimele cuceriri științifice, dezvoltarea morfologică și motrică se stabilizează în jurul vîrstei de 20 ani.

● Necesitatea restructurării procesului de pregătire și după *criteriul stagiului fotbalistic* (durată totală și la ultimul club), pe lîngă cel al vîrstei, postului și calităților, în vederea optimizării jucătorilor de performanță.

Furnizînd aceste date inițiale (bazimetrice), vom putea studia în viitor dinamica acestor indicatori, facilitînd măsuri de prosperitate a fotbalului în țara noastră.

ECOURI... ECOURI...

Mai multă grijă!

Știați că mai sînt echipe care nu s-au îngrijit ca la începerea campionatului să aibă terenurile pregătite și apte pentru a fi omologate? F. R. Fotbal ne-a pus, ieri, la dispoziție o listă cu 16 formații din Divizia C ale căror terenuri de joc nu întrunesc condițiile necesare pentru omologat. Iată-le: **Foresta Fălticeni, Nicolina Iași, Foresta Ciurea, Gloria C.F.R. Galați, Chimia orașul Gh. Gheorghiu-Dej** (în loc să se preocupe de amenajarea stadionului propriu, mai comod, a anunțat că va disputa partidele sale la Comănești), **Petrolul Berca, Metalul Brăila, Electrica Constanța, I.T. Constanța, I.C.A.B. Arcuda** (culmea: la acest stadion al I.C.A.B.-ului nu există instalație pentru dușuri și nu există apă!), **Chimia Tr. Măgurele** (a comunicat federației că va disputa jocurile sale la Roșiorii de Vede), **Metalul Salonta, Dinamo Zalău, Topitorul Baia Mare, Avîntul Reghin și Minerul Bălan.**

Neprezentări de arbitri

Nici nu a început bine campionatul că au și apărut primele necazuri cu arbitrii. Nu ne referim în aceste cîteva rînduri la greșeli în aprecierea fazelor de joc, ci la neprezentarea unora dintre „cavalerii în negru". De pildă, arbitrul ploieștean **Mihai Vasiliu** n-a reușit să fie prezent la ora indicată pe foaie la partida de Divizia B dintre Politehnica Galați și Gloria Bîrlad.

Hari Bezen din București și **I. Duță** din Piatra Neamț, delegați ca arbitri de linie, au fost și ei absenți. Primul, la jocul Torpedo Zărnești — Chimica Tîrnăveni, a fost înlocuit cu... antrenorul **Vladimir Grosaru** din Brașov, iar cel de al doilea, care trebuia să fie prezent la partida Chimia Suceava — Sportul studențesc, a fost înlocuit cu un sucevean.

Credem că este de datoria Colegiului central de arbitri să ia măsurile de rigoare pentru curmarea unor astfel de situații, total neplăcute.

Pregătiri pentru... iarnă!

Cu cîteva zile în urmă l-am întîlnit la sediul F. R. Fotbal pe impresarul brazilian ZACOUR, cel care — în ultimii ani — a organizat o serie de turnee ale echipelor românești în Africa și America de Sud. **„Am venit la București, ne-a spus dl. Zacour, pentru a discuta despre viitorul turneu al echipei României în America de Sud. Pînă acum nu am stabilit cu conducerea federației dv. decît chestiuni de principiu. În orice caz, turneul va începe de la 15 ianuarie 1970 și va fi precedat, probabil, de două jocuri în Africa. Pentru ele am trei propuneri: în Algeria la Abidjan sau din nou la Kinshasa, în Congo. În octombrie voi veni din nou pentru stabilirea definitivă a turneului".**

arbitrul și...

Nu există ocupație mai rodnică decît aceea care ne ajută să ne cunoaștem pe noi înșine.

RENÉ DESCARTES

In ansamblul relațional al arbitrului, raportul cu ziariștii ocupă, neîndoios, locul cel mai important. Există multiple motive care conduc la această concluzie: conținutul calitativ superior al relației și implicit eficiența ei, modul cum se interferează cu celelalte relații, frecvența ei în activitatea celor doi factori — ziarist și arbitru etc. In plus, existența unor adevăruri axiomatice despre presă — scopul ei, în esență EDUCATIV, rolul ei de PUNTE DE LEGATURA INTRE EVENIMENT ȘI CITITOR, rostul ei de IZVOR AL ISTORIEI — impun arbitrilor pe ziarist, exponentul ei principal — ca pe un aliat prețios.

După cum se știe raportul ARBITRU — ZIARIST este un raport deosebit de complex. Acest lucru rezidă în aceea că faptele de joc — foarte frecvente și rapide — se mențin un timp extrem de scurt în cîmpul vizual și nu se pot măsura cu vreun anumit etalon. Ele sînt supuse aprecierii umane, subiective.

De la început, trebuie reliefat că nu există nici o îndoială că prestigioasa noastră presă sportivă este deosebit de apropiată, de receptivă, nu numai față de jocul care face înconjurul lumii — fotbalul, ci și față de acei care aplică, conservă și transmit din generație în generație cuvîntul atît de concis dar profund al creatorilor Regulamentului de joc — arbitrii. Se poate afirma — fără teamă de a greși — că slujitorii presei noastre sportive — purtători de cuvînt ai adevărului — scriu cronica contemporană a jocului de fotbal în mod real, obiectiv, conștienți că trebuie să ajungă în mîna generațiilor viitoare neîntinată.

Nici nu se poate altfel. Pentru că dacă activitatea arbitrului poate fi comparată cu cea a unui judecător, mai precis cu a judecătorului de primă instanță, atunci, pe drept cuvînt, și activitatea gazetarului, indiferent cum instrumentează el pentru influențarea opiniei publice sau pentru transmiterea informațiilor — scris, vorbit sau televizat — trebuie asemuită cu cea a unui magistrat dintr-o instanță, însă o instanță de recurs. În această înaltă calitate spunîndu-și părerea — de cele mai multe ori ULTIMUL VERDICT — ziaristul are, desigur, față de arbitru, un ascendent serios. Dar, spre deosebire de arbitru, el nu se pronunță, în speță, sub imperiul fracțiunii de secundă sau al presiunii psihice a mulțimii spectatorilor. Ziaristul are timpul și liniștea necesare să gîndească, să se consulte, să-și fundamenteze părerea și numai după ce-și formează, în acest context, convingerea intimă, și-o face publică.

Dimpotrivă, arbitrul nu are la dispoziția sa nici timpul, nici ambianța de care dispune ziaristul pentru a lua o anumită hotărîre. Mai mult, el nici nu dispune de mijloacele necesare să și-o justifice pentru a fi înțeles mai bine. Poate că de asemenea elemente de circumstanță trebuie să țină seama gazetarul atunci cînd judecă, atunci cînd RECUREAZĂ hotărîrile luate de arbitru. Acest lucru nu înseamnă că este un apel la îngăduință ci numai la ÎNȚELEGEREA necesară în aprecierea uneia sau alteia din faptele arbitrului.

În același timp însă și arbitrul trebuie să dovedească înțelegere față de ziarist. Oricît de amar ar fi gustul adevărului, arbitrul nu trebuie să respingă, necondiționat părerea ziaristului. Pentru că și acesta este un specialist, la fel ca și arbitrul, are reputația sa, posedă o îndelungată experiență tot pe „dreptunghiul de gazon", este competent, depune un imens efort intelectual pentru a-l ajuta pe arbitru SĂ SE CUNOASCA PE EL, INSUȘI. Fiindcă fără o asemenea cunoaștere progresul în arbitraj ar fi efemer...

NUMAI CU O ASTFEL DE ÎNȚELEGERE, RECIPROCĂ, RELAȚIA ARBITRU-ZIARIST AR CAPĂTA VALENȚE DE CALITATE NOI, CARE I-AR MĂRI VALOAREA INTRINSECĂ.

Raportul arbitru-ziarist, însă, ar putea fi îmbunătățit acționîndu-se și în mod indirect. Acest lucru implică O INTERVENȚIE MAI NETĂ ȘI MAI SUBSTANȚIALĂ DIN PARTEA ZIARIȘTILOR ÎN FAVOAREA ARBITRAJULUI... O critică mai oportună și mai severă față de cei ce conturbă spectacolul sportiv, indiferent dacă sînt pe gazon sau în tribună, o apreciere mai largă laturilor pozitive ale arbitrajului sau arbitrului și înlocuirea formulelor laconice de „slab" sau „bun" cu elementele care le fundamentează, o informare mai promptă și mai vastă a publicului larg cu problemele spinoase de regulament, cu deciziile și interpretările regulilor de joc, o stimulare mai hotărîtă a opiniilor arbitrilor etc. În esență, relația arbitru-ziarist poate fi îmbunătățită și prin lărgirea spațiului din presă destinat arbitrajului și problemelor sale — majore adeseori.

Desigur, nimeni nu-și închipuie că relația arbitru-ziarist nu cunoaște suișuri și coboruri. Sînt situații cînd cronicarul tratează superficial un fapt, îl minimalizează sau nu-i dă nici o importanță. Alteori critică vehement o hotărîre a arbitrului și o condamnă chiar, însă nu-i dă posibilitate și acestuia să se apere, să-și poată fundamenta mai plenar hotărîrea, ÎN MOD PUBLIC.

În acest fel axioma „nu există ocupație mai rodnică decît aceea care ne ajută să ne cunoaștem pe noi înșine" nu ar putea căpăta un sens deplin.

Și e păcat!

★

În suita de articole ARBITRUL ȘI... nu ne-am propus să epuizăm toate problemele legate de sistemul relațional al acestui controversat personaj sportiv. Poate că ar fi fost imposibil.

Ne-am propus doar să aducem o modestă contribuție la relevarea unor aspecte care ni s-au părut importante pentru aprecierea dificilei misiuni de arbitru.

CHIRIAC MANUȘARIDE

DE PE CUPRINSUL ȚĂRII

SUCCESUL MICILOR FOTBALIȘTI ARĂDENI

Echipa de pitici U.T.A., pregătită de maestrul sportului Andrei Mercea, a participat recent la un turneu internațional în localitatea Jihlava din Cehoslovacia, alături de alte 23 echipe din Cehoslovacia, Austria, Iugoslavia, R. D. Germană și R.F. a Germaniei. Echipele au fost împărțite în patru grupe a cîte 6 echipe care s-au întîlnit între ele sistem turneu, cîte un singur joc. U.T.A. a cîștigat, în seria sa, patru jocuri, pierzînd unul și terminînd pe primul loc, ceea ce i-a asigurat calificarea pentru semifinală. În această a doua fază a competiției, arădenii au obținut o nouă victorie (3—2 cu **Tatran Presov**). În finală U.T.A. a întîlnit pe **Slovan Bratislava** de care a fost întrecută cu 1—0.

Antrenorul Mercea se declară satisfăcut de comportarea echipei și remarcă pe **Poleac, Cibian, Nițã, Coșa, Cioboată și Lăzureanu.**

PAVEL ȘODINCĂ
corespondent

DIN VICTORIE ÎN VICTORIE

După ce a cîștigat campionatul municipiului Tg. Mureș, ediția 1968/1969, echipa Fabricii de zahăr s-a prezentat bine pregătită și la barajul pentru promovarea în campionatul județean la care au mai participat încă 9 echipe, reușind să obțină victoria finală. Echipa este antrenată de instructorul voluntar **Ioan Simion** și are în rîndurile ei cîțiva jucători deosebit de talentați, dornici să se comporte cît mai bine în viitoarea ediție a campionatului județean.

ION PAUȘ
corespondent

NOU CENTRU DE COPII ȘI JUNIORI

De curînd s-a înființat la Bîrlad, pe lîngă A. S. Rulmentul un centru de copii și juniori la fotbal, cu 3 grupe (două grupe pentru copii și o grupă de juniori).

Conducerea centrului a fost încredințată antrenorului Constantin Albescu care a funcționat pînă acum ca antrenor la formația de juniori a Gloriei. El va fi ajutat de instructorul sportiv Alfred Scaconjchy, fost și el jucător de Divizia B la Dinamo și Rulmentul Bîrlad.

ELIADE SOLOMON
corespondent

PRONOSPORT

Iată pronosticul nostru la etapa viitoare:

1. Steaua—U.T.A.	1
2. Vagonul—Olimpia Oradea	1
3. „U" Cluj—Dinamo Buc.	1
4. Farul—Politehnica	1
5. Crișul—„U" Craiova	1
6. Jiul—C.F.R. Cluj	1
7. A.S.A. Tg. M.—F.C. Argeș	1
8. Din. Bacău—Steagul roșu	1
9. Oțelul Gl.—Metalul Buc.	1
10. Ceahlăul—Polit. Galați	1
11. Dunărea—Chimia Sv.	1
12. C.S.M. Reșița—Ripensia	1
13. A.S. Cugir—C.S.M. Sibiu	1